

การพัฒนาตัวแบบการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนายุทธศาสตร์ และแผนการจัดการเมืองอย่างยั่งยืน

THE DEVELOPMENT LEARNING MODULE FOR SUSTAINABLE STRATEGY AND SUSTAINABILITY CITY PLANNING

จันทนา อุดม^{1*} หะริน ศักดิ์ชัย² และ รุ่งจรัส หุตะเจริญ³

Chanthana Udom^{1*}, Harin Sachdev² and Rungjarat Hutacharoen³

นักศึกษาหลักสูตร วท.ม.การจัดการเมืองน่าอยู่และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล^{1*}

อาจารย์ประจำคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล^{2,3}

Master Student, Master of Science Program in Livable City Management and Environmental Sustainability,

Faculty of Environment and Resource Studies, Mahidol University^{1*}

Faculty of Environment and Resource Studies, Mahidol University^{2,3}

Email: chanpnru@gmail.com^{1*}

Received: 2019-08-02

Revised: 2019-10-29

Accepted: 2019-10-30

บทคัดย่อ

การศึกษานี้นำเสนอ “ตัวแบบนวัตกรรมการบริหารจัดการ” ด้วยกระบวนการบูรณาการศาสตร์ เพื่อการพัฒนายุทธศาสตร์ความยั่งยืน และแนวทางการยกระดับทักษะและศักยภาพการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระบวนการวิธีการศึกษาได้บูรณาการปรัชญา แนวคิดทางทฤษฎี และการบริหารจัดการเชิงประจักษ์ขององค์กร โดยตัวแบบที่นำเสนอดังกล่าวเพื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พัฒนาระบบวิธีคิด และการมองภาพอนาคตอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการพัฒนาสู่ขีดความรู้และแนวทางปฏิบัติขององค์กร ทั้งนี้ตัวแบบประกอบด้วยห้าองค์ประกอบย่อยที่เชื่อมโยงชุดกระบวนการวิธีและเครื่องมือในการศึกษา เพื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้เป็นแนวทางการวิเคราะห์ สัมรวจทางเลื่อยยุทธศาสตร์และแผนดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการขับเคลื่อนสู่สังคมคาร์บอนต่ำ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพัฒนา

ความคิดและกรอบการดำเนินงานองค์กรกิจกรรมที่จำเป็นต่อการตอบสนองการพัฒนาอย่างยั่งยืนในบริบทสากลและท้องถิ่น ตลอดจนทางเลือกรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังคมคาร์บอนต่ำ ตัวแบบนวัตกรรมการบริหารจัดการ

ABSTRACT

This study proposed a systematic of integrative sciences – so called, Blue Print of Innovative Management Model for enhancing skill and capability of the local government required in formulation sustainable strategies. Grounded on the philosophy, theoretical and practical approaches, the proposed model concept is designed on multiple set of knowledge and practical approaches that local government are required of foresight thinking and seeing systemically. The model contains five modules, which separated set of independent units of methodological and methods applied, are integrated to analyze, identify and explore a specific and alternative long-range strategy options and action plans of local government on moving towards low-carbon society (LCS). Results provided an idea driven guideline and a practical framework that local governments should operate with regards to the promising global and local sustainable responses and choice of their effective regimes.

Keywords: innovative model management, local government, low-carbon society

บทนำ

แนวคิดการพัฒนาเมืองที่ยั่งยืนมีอิทธิพลสำคัญต่อการพัฒนาตั้งแต่ระดับโลกจนถึงระดับชุมชนตั้งแต่ปี พ.ศ.2515 – 2535 เนื่องจากแนวคิดดังกล่าวเริ่มเกิดจากความพยายามที่จะแก้ปัญหาจากวิกฤตการณ์ของปัญหาการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลจากการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยผ่านความร่วมมือของคณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนามาร่วมประชุมกันเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขในระดับนานาชาติและช่วงปีพ.ศ. 2530 ได้มีการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์

สถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่ชื่อว่า บรันด์ทแลนด์ (The Brundtland report) ออกเผยแพร่ต่อสาธารณะ ซึ่งการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นแนวคิดที่ผสมผสานของสามเสาหลัก ประกอบด้วย การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ความเท่าเทียมทางสังคม และการป้องกันสิ่งแวดล้อม เป็นความคิดที่ค่อนข้างเป็นนามธรรม และยากแก่การนำไปสู่การปฏิบัติ ประกอบกับที่ผ่านมาพบว่าทุกประเทศต่างก็มุ่งที่จะให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านการเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยการนำทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มาใช้ในการ

สร้างเศรษฐกิจทำให้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ลดน้อยลง เกิดปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม อันจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนตามมา

สำหรับประเทศไทยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระดับสากลเข้ามามีอิทธิพลตลอดจนได้มีความพยายามที่จะรับแนวคิดและหลักการมาเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาเมืองให้มีความยั่งยืน เพื่อที่จะเปลี่ยนให้ทันไปตามกระแสโลก แต่อย่างไรก็ตามการรับแนวคิดและความพยายามในการปรับเปลี่ยนดังกล่าว อาจส่งผลดี และผลเสียกล่าวคือ ประเทศไทยยังไม่สามารถรักษาสมดุล ทั้งด้านเศรษฐกิจด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อมไปพร้อม ๆ กันได้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิดช่องว่างของการพัฒนาทั้งบริบทสากลและระดับประเทศ ที่ยังไม่เกิดความสมดุลของสามเสาหลัก ทำให้ขาดความเชื่อมต่อระหว่าง การดำเนินงาน ขณะเดียวกันที่ผ่านมาแม้ว่าหน่วยงานภาครัฐพยายามที่จะวางแผนการพัฒนาเมืองให้มีความยั่งยืน แต่หน่วยงานภาครัฐเองยังไม่ตกตะกอนทางความคิด เนื่องจากยังไม่มีหน่วยงานใดที่มีบทบาทโดยตรงในการกำหนดทิศทางการพัฒนาแบบองค์รวมเพื่อตอบรับกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนทำให้การดำเนินการในด้านการปฏิบัติยังไม่เกิดเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนทั้งในแนวทางหรือนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Wijitbusaba Ann Marome, 2017)

ในบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นศูนย์รวม และการเปลี่ยนแปลงของสังคมเปรียบเสมือนหม้อเบ้าหลอมรวมของวัฒนธรรม

วิถีชีวิตที่มีความเชื่อมโยง และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น การเดินทาง การใช้พลังงาน การบริโภค การศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่สืบเนื่องจากการดำเนินชีวิตของคน (Schneidewind, 2014) อย่างไรก็ตามท้องถิ่นเองก็เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย และวิถีทางการปฏิบัติในการจัดทำแผนการลดก๊าซเรือนกระจก (UN-habitat, 2016) เนื่องจากรัฐบาลท้องถิ่นมีความสามารถศักยภาพในการกำหนดวิสัยทัศน์บนพื้นฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และบนความรู้ของตัวของท้องถิ่นเองด้วย ภายใต้ภูมิสังคมและวัฒนธรรม หากท้องถิ่นเองมีนวัตกรรม เทคโนโลยี องค์ความรู้ที่เพียงพอ มีความเข้าใจในบริบทของตนเอง และสามารถนำไปปฏิบัติได้ก็จะเป็นการส่งผ่านความยั่งยืนให้กับประเทศ และโลก (McCormick et al, 2013) ถึงกระนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังเกิดความกังวล สับสน และปรับตัวไม่ทันกับสภาพการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประกอบกับในช่วงเวลาที่ผ่านมาการพัฒนาเมืองเป็นไปอย่างเข้มข้น เกิดการขยายตัวของเมืองและมีตัวชี้วัดที่พัฒนาขึ้นอยู่ตลอดเวลาในอัตราวันต่อวัน จึงเป็นข้อจำกัดที่ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดความรู้ความเข้าใจว่าการพัฒนายุทธศาสตร์และแผนการจัดการเมืองที่ยั่งยืนนั้นมีความแตกต่างกันอย่างไร (Cash et al, 2006) ประกอบกับที่ผ่านมาการดำเนินการโดยส่วนใหญ่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำภายใต้สถานการณ์เฉพาะหน้า และเน้นผลระยะสั้น กล่าวคือ มีโครงการอะไรมาก็ทำ นอกจากนี้ผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมไม่ได้

ถูกดึงเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้เพื่อการสร้างแผนปฏิบัติการและการร่วมดำเนินการตามแผน จึงส่งผลให้แผนดังกล่าวขาดมุมมองที่หลากหลาย ดังนั้นการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงได้นั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเรียนรู้แบบเครือข่าย สร้างฐานสร้างการมีส่วนร่วมในทุกระดับ นวัตกรรมทางด้านความคิดของสังคมระดับท้องถิ่น เพื่อส่งผ่านไปสู่สังคมโลกให้ได้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ กุญแจสำคัญในการนำร่องการเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตามรัฐบาลกลางเป็นจุดคานงัดของการเปลี่ยนแปลงให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองก็จำเป็นต้องมีการปรับตัวเองให้สอดคล้องกับบริบทของตัวเอง จังหวัด ประเทศ และบริบทโลก ตลอดจนความเป็นพลวัตที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบันและการตีความความยั่งยืนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวางแผนเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการออกแบบ เพื่อสร้างกระบวนการบูรณาการศาสตร์เพื่อการส่งผ่านความรู้ เป็นการนำความรู้จากหลายศาสตร์มาสร้างความรู้ชุดใหม่ (Schapke et al., 2015) การออกแบบแผนการพัฒนาอย่างยั่งยืนของเมือง ไม่ใช่พูดถึงเมืองเพียงอย่างเดียว แต่พูดถึงการเรียนรู้ว่าจะพัฒนาความยั่งยืนบนพื้นฐานของรากเหง้าของปัญหา การค้นหากระบวนการที่มีประสิทธิภาพเพื่อร่วมกัน (Borner, 2014) กำหนดประเด็นความยั่งยืนจากภาคส่วนที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเมือง ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาผู้วิจัย พบว่า การศึกษาวิจัยด้วย

กระบวนการจัดระบบการเรียนรู้ และการวิจัยเชิงพื้นที่ยังไม่มีรูปแบบที่สมบูรณ์ มีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยความสอดคล้องกับการปรับตัวของวิธีการและขั้นตอน บริบทของพื้นที่ รวมถึงบุคคลที่มีบทบาทในการนำ หรือเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน ผลักดัน หรือสนับสนุนให้การดำเนินงานบนพื้นฐานการทำงานแบบมีส่วนร่วมในระดับความร่วมมือไปสู่การบรรลุเป้าหมาย อีกทั้งต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคม การสร้างกระบวนการเรียนรู้จึงมีความจำเป็นต้องสร้างชุดความรู้บนพื้นฐานความเข้าใจรูปแบบของความเป็นพลวัตสูง และมีความท้าทายอีกทั้งสามารถส่งต่อให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีบริบทพื้นที่ที่ต่างกันสามารถนำไปปฏิบัติได้ภายใต้ข้อจำกัด และความท้าทายในการพัฒนาที่ยั่งยืนของสังคม จึงเป็นที่มาที่ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาด้วยการพัฒนาตัวแบบทางความคิดให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่บนพื้นฐานแนวคิดของกระบวนการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน (Transformational Sustainability) และห้องปฏิบัติการชุมชนแห่งโลกเสมือนจริง (Real-world Laboratories) เพื่อที่จะไปสำรวจ ค้นหา และประยุกต์ใช้ โดยหมุดที่ปักไว้คือ การพัฒนายุทธศาสตร์ที่ยั่งยืนกับการวางแผนความยั่งยืนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถตอบปัญหาให้กับท้องถิ่น ประเทศ และบริบทสากลได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาตัวแบบการเรียนรู้ในการพัฒนายุทธศาสตร์ที่ยั่งยืนและแผนการจัดการเมือง

อย่างยั่งยืนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. เพื่อประเมินคุณภาพของตัวแบบการเรียนรู้และเงื่อนไขการนำไปใช้เพื่อการพัฒนายุทธศาสตร์ที่ยั่งยืนและแผนการจัดการเมืองที่ยั่งยืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย

ชุดความรู้และความรู้และแนวทางปฏิบัติให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้เป็นแนวทางการวิเคราะห์ สำนวญทางเลือกยุทธศาสตร์และแผนแผนการจัดการเมืองที่ยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาจากกรณีศึกษาเชิงลึก ดังนั้นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้เป็นเมืองต้นแบบเพื่อการเรียนรู้ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืนในภูมิภาคอาเซียน ทั้งในระดับประเทศและระดับสากลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติและเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากลักษณะ 1) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการกำหนดนโยบาย แผน มาตรการ และการดำเนินการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน 2) มีคณะทำงาน และผู้รับผิดชอบด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และการดำเนินกิจกรรมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองที่เป็นรูปธรรม และมีผลการดำเนินงานเชิงประจักษ์ 3) มีกระบวนการพัฒนาศักยภาพ แผนงาน และกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากร ผู้นำชุมชน และชุมชนได้มีทักษะความคิดริเริ่ม และจิตสำนึกในการจัดการ

สิ่งแวดล้อมเมืองอย่างต่อเนื่อง 4) เป็นเมืองที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และมีความสมัครใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนให้ความร่วมมือ สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของเมืองทั้งในเชิงลึกและเชิงกว้างตามขอบเขตการศึกษาวิจัย

จากการพิจารณาคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 3 แห่งมีความโดดเด่นในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง คือ 1) เทศบาลเมืองกระบี่ 2) เทศบาลตำบลเรณูนคร 3) เทศบาลตำบลหนองเต็ง ประกอบกับทั้ง 3 เมืองที่ผู้วิจัยคัดเลือกนั้นมีบริบทของเมืองที่มีความแตกต่างกัน เช่น เทศบาลเมืองกระบี่บริบทของเมืองจะเป็นเมืองขนาดใหญ่มีจุดเด่นทางด้านความหลากหลายทางชีวภาพในเมืองและมีความเป็นนานาชาติ ส่วนเทศบาลตำบลเรณูนครบริบทของการจัดการสิ่งแวดล้อมจะขับเคลื่อนด้วยการนำวัฒนธรรมท้องถิ่นและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกลไกในการจัดการ และเทศบาลตำบลหนองเต็งนั้นมีบริบทในการพัฒนาเมืองด้วยการผสมผสานระหว่างวิทยาศาสตร์กับภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นตัวขับเคลื่อน ตัวอย่างเช่น การสร้างพลังงานทางเลือกจากพลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานน้ำ การผลิตเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรจากวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น เป็นต้น

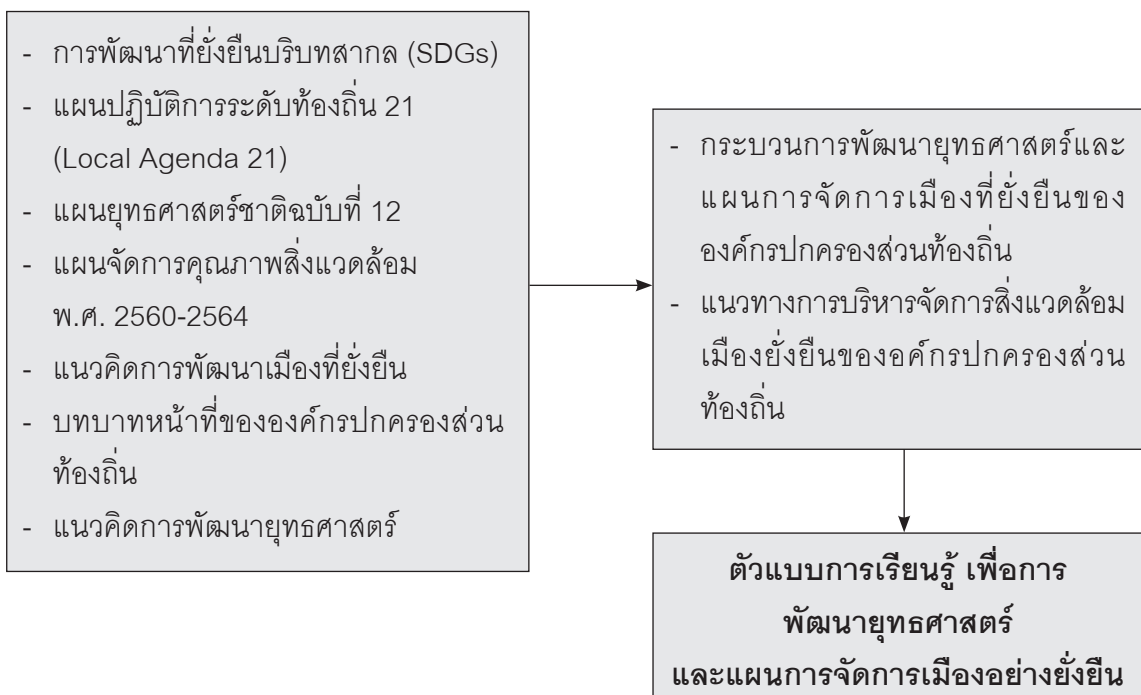
การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการเข้าร่วม 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการจำนวนทั้งสิ้น 45 คน (ตัวแทนจากเมืองละ 15 คน) ประกอบด้วย กลุ่มบุคคลที่เป็นผู้ที่มี

ความโดดเด่นในการนำหรือเป็นกลไกหลักสำคัญ (Key Actor) ในการขับเคลื่อน ผลักดัน หรือ สนับสนุนให้การดำเนินงานด้านการจัดการ สิ่งแวดล้อมเมืองสู่การบรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้บริหาร บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นบุคคลหลักในการทำงานในโครงการ การพัฒนาเมือง ผู้นำชุมชน ปราชญ์ท้องถิ่น ภาคส่วนธุรกิจของพื้นที่ ส่วนราชการในพื้นที่ สถานศึกษา สื่อมวลชน และทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด 2) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในการสัมภาษณ์ทั้งระดับบุคคลและกลุ่ม จำนวน ทั้งสิ้น 11 คน ซึ่งได้รับการแนะนำจากพื้นที่ ประกอบด้วย 1) นายกเทศมนตรี, รองนายก เทศมนตรี หรือปลัดเทศบาล จำนวน 1 คน 2) บุคลากรที่มีส่วนสำคัญกับการดำเนินโครงการ

การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองยั่งยืน จำนวน 5 คน และ 3) บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในพื้นที่ที่มีบทบาท สำคัญในการร่วมทำงานด้านการจัดการ สิ่งแวดล้อมเมืองโดยการได้รับคำแนะนำเพื่อให้ เข้ามาร่วมในกระบวนการ จำนวน 5 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาแนวคิดและ ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งบริบทสากล บริบทชาติและบริบทท้องถิ่น แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองยั่งยืน และ กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อการได้มา ซึ่งตัวแบบการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนายุทธศาสตร์ และแผนการจัดการเมืองอย่างยั่งยืนซึ่งสามารถ เขียนเป็น กรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร บทความทางวิชาการ วารสารงานวิจัย ข้อมูล และฐานข้อมูลด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองที่พื้นที่ได้ดำเนินการจัดทำไว้ ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้รับจากการเข้าร่วมประชุม ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองยั่งยืน

2. การสัมภาษณ์และพูดคุยแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองด้วยแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยตั้งประเด็นคำถามไว้อย่างกว้างๆ

3. การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory workshop) และการพัฒนาศักยภาพตัวแทนผู้นำท้องถิ่น ให้มีความสามารถในการกระบวนการเรียนรู้ ตั้งแต่ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองน่าอยู่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้นำชุมชน ผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมือง และการใช้กระบวนการจัดการความรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วยกรอบคำถามในการประชุมเสวนาความคิดเห็นแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับตัวแบบที่ผู้วิจัยนำเสนอ ว่ามีความเหมาะสมและมีขั้นตอนที่พอเพียงหรือไม่กับการนำไปปฏิบัติจริงของพื้นที่ และมีข้อจำกัด ในการนำไปใช้อย่างไร ตัวแบบนี้ควรมีการปรับเปลี่ยน หรือเพิ่มเติมในประเด็นใดบ้างที่ให้ตัวแบบมีความสมบูรณ์และสามารถนำไปให้องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นอื่นใช้เป็นแนวทางในการพัฒนายุทธศาสตร์และแผนการจัดการเมืองที่ยั่งยืนได้ในอนาคต แนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม และแบบสังเกตเครื่องบันทึกเสียง การบันทึกภาคสนาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic Induction) โดยการตีความสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆ ที่เป็นรูปธรรม หรือปรากฏการณ์ที่มองเห็นที่ได้รวบรวมมาจากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มย่อยกับกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ กรอบแนวคิดการพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน และแนวคิดเกี่ยวกับแผนการจัดการเมืองอย่างยั่งยืน และศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ความสำเร็จ ปัญหา และข้อจำกัดที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการที่ผ่านมาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลุ่มตัวอย่างการศึกษา จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่สังเคราะห์ได้มาทำการเทียบเคียงกับแนวคิดทฤษฎีและนำมาจัดกลุ่มความหมาย หาแบบแผนวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันของแบบแผนแล้วนำเสนอข้อมูลในรูปของการพรรณนา

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอนำเสนอผลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. ตัวแบบการเรียนรู้ในการพัฒนายุทธศาสตร์ที่ยั่งยืนและแผนการจัดการเมือง

อย่างยั่งยืนประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การทำความเข้าใจถึงกรอบแนวคิดการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การจัดการเมืองอย่างยั่งยืนของพื้นที่ที่มีการแปลงจากแผนการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทสากล บริบทประเทศมาสู่การจัดทำแผนพัฒนาอย่างยั่งยืนเชิงพื้นที่ และการออกแบบกระบวนการเรียนรู้เครื่องมือที่ใช้เพื่อให้มาซึ่งแผนพัฒนาที่เกิดความยั่งยืนทางระบบนิเวศ ความยั่งยืนทางสังคม ความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ

องค์ประกอบที่ 2 กำหนดขอบเขตการจัดทำโครงการ (Project scope) ออกแบบกระบวนการจัดทำโครงการที่มีการเชื่อมโยงหรือวิธีการจัดการที่มีการบูรณาการให้สอดคล้องกับภูมิสังคมของพื้นที่ และการสร้างทางเลือกการจัดการ หรือกระบวนการสร้างการเรียนรู้ในการจัดทำโครงการ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนที่สอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์โลก ยุทธศาสตร์ประเทศ และยุทธศาสตร์ของพื้นที่ ด้วยกิจกรรมการคิดเชิงระบบ การสร้างภาพอนาคต การทำ Dash Board รวมถึงการสร้างความตระหนัก ปลุกฝังแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เป็นฐานรากสู่วิถีการดำเนินชีวิตให้กับประชาชนในพื้นที่

องค์ประกอบที่ 3 การวิเคราะห์ การกำหนดผู้รับผิดชอบ และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในการขับเคลื่อนการจัดการเมืองอย่างยั่งยืนในพื้นที่ การกำหนดบุคลากร เจ้าหน้าที่ในการดำเนินโครงการ และการจัดทำโครงสร้างหน้าที่การทำงานที่ชัดเจน การวิเคราะห์เพื่อกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่สำคัญ

ในการร่วมวางแผนการสนับสนุนต่อแผนงาน และการเฝ้าติดตามต่อแผนงาน

องค์ประกอบที่ 4 การประเมินผลการดำเนินงาน (Evaluation) กำหนดให้มีกระบวนการติดตาม หรือขั้นตอนการประเมินผลการดำเนินโครงการ การกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อกำหนดคุณค่า หรือระดับความสำเร็จในการบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนดตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ (การกำหนดวัตถุประสงค์ และกำหนดเกณฑ์มาตรฐานสำหรับวัดความสำเร็จ การพิจารณา และอธิบายถึงระดับความสำเร็จ) เมื่อมีการทบทวนผล การดำเนินงานแล้ว ว่า สำเร็จ หรือไม่สำเร็จ และมีการดำเนินการพัฒนาปรับปรุงเพื่อยกระดับ หรือเน้นการพัฒนาศักยภาพเฉพาะด้าน และวิเคราะห์ถึงการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภายในพื้นที่ และภายนอกพื้นที่ได้เข้ามาให้การสนับสนุน องค์ความรู้ หรือเป็นพี่เลี้ยงในการให้ความช่วยเหลือในกระบวนการดังกล่าว และสร้างกระบวนการทำงานขับเคลื่อนการจัดการที่ยั่งยืนของพื้นที่ให้สามารถตอบโจทย์ความยั่งยืนที่สอดคล้องกับพื้นที่ ประเทศ และบริบทสากล

องค์ประกอบที่ 5 การสร้างชุดความรู้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเติมเต็มช่องว่างการจัดการเมืองที่ยั่งยืนในอดีต ประกอบด้วย การกำหนดประเด็นความรู้และเป้าหมายสำหรับการจัดการความรู้ด้านคุณค่าเชิงพื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ และวิธีการดำเนินการ การกำหนดบุคลากรกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาความรู้และทักษะ การแบ่งปัน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากความรู้ ทักษะของผู้มีประสบการณ์ตรง (tacit knowledge)

เครื่องมือเชิงประจักษ์ที่เข้ามาช่วยในการจัดการ แล้วทำให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดีตามประเด็นความรู้ การยกคุณค่าเชิงพื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ทุนความมั่นคง สิ่งแวดล้อมของพื้นที่ ความรู้ด้านการจัดการ ด้านสิ่งแวดล้อมที่ไม่เกินขีดจำกัดระบบนิเวศ การขับเคลื่อนเมืองน่าอยู่ประเภทต่าง ๆ ตลอดจน มีการถ่ายทอด แบ่งปัน และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ที่เกิดขึ้นให้กับบุคคล ชุมชน องค์กรเครือข่าย ทั้งในและนอกพื้นที่

จากการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล จากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่มเพื่อตอบวัตถุประสงค์ในการ ศึกษาข้อที่ 2 เกี่ยวกับคุณภาพของตัวแบบการ เรียนรู้ และเงื่อนไขการนำไปใช้เพื่อการพัฒนา ยุทธศาสตร์ที่ยั่งยืน และแผนการจัดการเมือง ที่ยั่งยืนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลจาก การศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

ในภาพรวมพบว่า ตัวแบบการเรียนรู้ที่ นำเสนอผ่านกระบวนการจัดประชุมเชิงปฏิบัติ การนั้น ประสบความสำเร็จสามารถสรุปประเด็น สำคัญได้ดังนี้

1. ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจ ถึงศาสตร์ การวิจัยแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary) กับการวิจัยแบบเปลี่ยน ผ่านวิทยาการ (Trans disciplinary) การแก้ปัญหา หรือจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดความยั่งยืนได้นั้น ต้องเกิดจากกลุ่มบุคคลที่มีพื้นหลังความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ ที่มีความ หลากหลายมาร่วมกันศึกษาหาคำตอบร่วมกัน ดังนั้นเมื่อเขาเข้าใจแล้วช่วยให้เขาสามารถ ลดความกดดัน และเกิดความเข้าใจถึงการ

วางแผนการพัฒนาที่ยั่งยืน การจัดการ สิ่งแวดล้อมเมืองที่สามารถเพิ่มคุณภาพการ ดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่ได้

2. ตัวแบบการเรียนรู้จะทำให้กลุ่ม เป้าหมายที่เข้าร่วมกระบวนการทราบถึงภูมิหลัง ที่มาของแนวคิด และเป้าหมายการพัฒนาที่ ยั่งยืน สามารถเชื่อมโยงที่มาได้ว่าการพัฒนา ที่ยั่งยืนในบริบทสากล บริบทประเทศเป็นเรื่อง ที่มีความซับซ้อน และประเทศไทยนำแนวคิดและ หลักการการพัฒนาที่ยั่งยืนบริบทสากลมาเป็น รากฐานที่สำคัญ ในการกำหนดการพัฒนาเมือง ในภาพรวมของประเทศและส่งต่อนโยบายให้กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องร่วมกันออกแบบ และดำเนินการในการสร้างผลผลิตชุดความรู้ เสี่ยงสะท้อนจากเวที “การดำเนินโครงการด้าน การจัดการสิ่งแวดล้อมที่ผ่านมาโดยส่วนใหญ่ จะพบว่า หน่วยงานส่วนใหญ่มักจะส่งมาแต่เพียง นโยบายให้กับพื้นที่ แต่ไม่ได้บอกแนวทางในการ ทำงานว่าจะต้องทำอะไร ประกอบกับการ ทำโครงการที่ผ่านมาจะถูกเปลี่ยนแปลงนโยบาย จากภาครัฐ กิจกรรมที่ทำก็จะทำเฉพาะประเด็น หรือทำตามเหตุการณ์เฉพาะหน้าขาดทิศทาง ที่ชัดเจน เช่น การทำ 3 R การจัดการน้ำเสีย และ ขาดการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากบุคคล ที่มีความหลากหลาย แต่ถ้านำตัวแบบการ เรียนรู้มาเป็นกรอบแนวคิดการดำเนินโครงการ จะสามารถทำให้พื้นที่เกิดกระบวนการเรียนรู้ ที่สามารถเข้าใจถึงรากเหง้าของปัญหาและ สามารถก่อร่างสร้างตัวกระบวนการวิเคราะห์ การจัดการปัญหาของพื้นที่ได้”

3. ตัวแบบการเรียนรู้สามารถทำให้เกิด การออกแบบการเรียนรู้ร่วมกัน (Co-design)

และสามารถสร้างสรรค์ชุดความรู้เพื่อส่งผ่านให้กับสังคม การพัฒนาความยั่งยืนของประเทศจะบรรลุเป้าหมายได้ต้องเกิดจาก (3.1) การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมท้องถิ่นต้องเกิดการเรียนรู้ ต้องยกระดับความตระหนักและการสร้างเหตุการณ์ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่สำคัญ คือ หน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเมืองต้องให้ความสำคัญกับการออกแบบการเรียนรู้ รวมถึงการให้ความสำคัญถึงเรื่องของเครื่องมือที่จะนำไปใช้ในกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนมากกว่าการที่จะออกหรือกำหนดนโยบาย ซึ่งเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้นำเสนอผ่านกระบวนการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ และผลจากการสนทนากลุ่มทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปผลเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสำคัญ ดังนั้นในการที่จะทำให้เมืองมีความยั่งยืนได้นั้น ต้องให้ความสำคัญกับเครื่องมือที่จะใช้ต้องมีความสมดุลระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความเข้าใจในตัวเครื่องมือถึงวิธีการใช้ไปพร้อม ๆ กัน เครื่องมือต้องสามารถลดความขัดแย้ง หรือเกิดความสอดคล้องทำให้เกิดความเข้าใจได้ของชุมชนในระดับหนึ่ง ซึ่งเครื่องมือที่ผู้วิจัยนำเสนอขึ้นทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ให้กับสังคม ประกอบด้วย กิจกรรมการคิดเชิงระบบ การสร้างภาพอนาคต และ Dashboards localizing the SDGs (3.2) หุ่นส่วนความร่วมมือในพื้นที่เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการในการสร้างการเรียนรู้ในพื้นที่ การที่จะให้ประสบความสำเร็จได้นั้นหุ่นส่วนสำคัญในพื้นที่จะประกอบด้วยกลุ่มบุคคล 4 กลุ่ม คือ (3.2.1) องค์กรหน่วยงานระดับบริหารทั้งระดับนานาชาติ (IGES) ระดับชาติ (กระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ฯลฯ) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ผู้บริหารระดับพื้นที่ (ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) (3.2.2) ภาคส่วนประชาคม ได้แก่ ประชาชนท้องถิ่นที่มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์และภูมิปัญญา วัฒนธรรมของท้องถิ่น สถานศึกษา และหน่วยงานราชการในพื้นที่ องค์กรสาธารณะประโยชน์ (NGO) (3.2.3) ภาคส่วนธุรกิจ กระทรวงการท่องเที่ยว สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (3.2.4) องค์กรที่มีองค์ความรู้ทางด้านศาสตร์ และวิทยาการต่าง ๆ เช่น นักวิจัยอิสระ มหาวิทยาลัย มูลนิธิ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย องค์กรบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำตัวแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ในพื้นที่เขาเองได้ โดยไม่ต้องมีนักวิจัย ด้วยการนำองค์ความรู้จากภูมิปัญญาของท้องถิ่นที่เขาถนัดมาปรับใช้ได้ แต่อย่างไรก็ดีในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของพื้นที่เอง Key actor ของพื้นที่เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง Key actors ที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมประชุมสัมมนา เข้าไปร่วมเรียนรู้ในเวทีต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศทำให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์จากตัวแบบการพัฒนาเมืองที่ยั่งยืนทั้งของต่างประเทศและในประเทศมาปรับใช้ตามบริบทของพื้นที่ตนเองได้ ขณะเดียวกันนั้นการได้รับความช่วยเหลือ

การสนับสนุนองค์ความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ และเงินทุนจากภาคส่วนต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องจะส่งผลให้กระบวนการเรียนรู้ของเมืองเกิดความเข้มแข็งทางด้านองค์ความรู้ที่ชัดเจนและจะทำให้เกิดการปฏิบัติงานการประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง

5. องค์ประกอบที่สำคัญต่อการที่จะนำตัวแบบการเรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพได้นั้นคือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กร ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากในการเป็นผู้สร้างกระบวนการเรียนรู้ (Co-learner) ในพื้นที่ตนเองและระหว่างพื้นที่อื่น ๆ เพื่อให้สามารถตกตะกอนทางความคิดและต้องมีการถอดชุดความรู้ผ่านกระบวนการจัดประชุม (work-shop) การจัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการสร้าง platform ของการเรียนรู้ในพื้นที่ตนเองและระหว่างพื้นที่อื่น ๆ ด้วย เนื่องจากการพัฒนาอย่างยั่งยืนจะมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลายมิติทั้งบริบทสากล และบริบทท้องถิ่น

อภิปรายผลการวิจัย

ตัวแบบการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ค้นพบจากการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลักเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นเครื่องมือในการเติมเต็มช่องว่างการจัดการเมืองที่ยั่งยืนในอดีต ซึ่งหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจถึงกระบวนการ การพัฒนายุทธศาสตร์กับแผนการจัดการเมืองที่ยั่งยืนและสามารถกำหนดวิสัยทัศน์บนพื้นฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์บนความรู้ของตัวของท้องถิ่น ภายใต้ภูมิสังคมและวัฒนธรรม มีนวัตกรรม เทคโนโลยี องค์ความรู้ที่เพียงพอ ก็จะสามารถสร้างแผนความยั่งยืนและ

สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของพลวัตได้ ซึ่งสอดคล้องตามแนวคิดของ (McCormick et al., 2013) และ (Borner, 2014) สามารถช่วยลดช่องว่างของการพัฒนาทั้งบริบทสากลและระดับประเทศ อีกทั้งยังเป็นการส่งผ่านความยั่งยืนให้กับโลกใบนี้ได้อีกด้วย (Cash et al., 2006) สำหรับผลการประเมินคุณภาพและข้อเสนอแนะของตัวแบบจากกลุ่มตัวอย่างพบว่า ในภาพรวม ตัวแบบสามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ การออกแบบของเมืองภายใต้การสร้างความร่วมมือและการสร้างเข้มแข็งในการปฏิบัติเพื่อร่วมกันค้นหาคำตอบ แต่อย่างไรก็ดีความสำเร็จในการสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเกิดขึ้นได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ความรู้และประสบการณ์ของ Key actor ในพื้นที่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเป็นผู้สร้างและออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้กับพื้นที่ตนเองและสามารถส่งผ่านชุดความรู้เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการพัฒนาเมืองที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนให้กับพื้นที่อื่น ๆ ได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำคัญต่อความสำเร็จในการนำตัวแบบการพัฒนายุทธศาสตร์ที่ยั่งยืนและแผนการจัดการเมืองที่ยั่งยืนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม

เพื่อลดช่องว่างของการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งบริบทสากล และระดับประเทศ โดยผ่านกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม คือ การให้ความสำคัญกับการออกแบบการเรียนรู้ร่วมกัน (Co-design) ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ครอบคลุมองค์กรหน่วยงานระดับบริหาร ทั้งระดับนานาชาติ ระดับชาติ ผู้บริหารระดับพื้นที่ ภาคส่วนประชาคม ภาคส่วนเอกชน และองค์กรที่มีองค์ความรู้ทางด้านศาสตร์ และวิทยาการต่าง ๆ ได้เข้ามาให้การสนับสนุนองค์ความรู้ หรือเป็นพี่เลี้ยงในการให้ความช่วยเหลือในกระบวนการดังกล่าว รวมถึงการให้ความสำคัญถึงเรื่องของเครื่องมือที่จะนำไปใช้ในกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อเป็นการปรับกระบวนการทัศนคติ การเปลี่ยนแปลง การพัฒนาที่สามารถนำมา

แก้ปัญหาและการปรับตัวที่สามารถสร้างความยั่งยืนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ในอนาคต ดังนั้น Key actor ในพื้นที่จึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในสนับสนุนให้การดำเนินงานบนพื้นฐานการทำงานแบบมีส่วนร่วมในระดับความร่วมมือไปสู่การบรรลุเป้าหมาย จนกลายเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้การออกแบบของเมืองจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาด้วยการเข้าร่วมประชุมสัมมนา เข้าไปร่วมเรียนรู้ในเวทีต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศทำให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์จากตัวแบบการพัฒนาเมืองที่ยั่งยืนทั้งของต่างประเทศและในประเทศมาปรับใช้ตามบริบทของพื้นที่ตนเองได้

REFERENCES

- Borner, J. (2014). Wissenschaft trifft Praxis: Was müssen Wissenschaftsprojekte (Forschungs- und Implementierungsprojekte leisten, um notwendige Klimaanpassungen in Regionen wissenschaftlich zu vermitteln. Ein Essay. In K. Beese et al., eds. Anpassung an regionale Klimafolgen kommunizieren München: oecom. Available at: <https://describd.com/doc/214887178/J-Borner-Wissenschaft-trifft-Praxis>.
- Cash, W. et al., (2006). Scale and Cross-Scale Dynamics: Governance and Information in a Multilevel World. Ecology and Society, 11(2), 8.
- McCormick, K. et al., (2013). Advancing Sustainable Urban Transformation. Journal of Cleaner Production, 50, 1–11.

- Schneidewind, U., (2014). **Urbane Reallabore – ein Blick in die aktuelle Forschungswerkstatt.** Pnd Online, 3, pp.1–7. Available at: www.planung-neu-denken.de.
- Schäpke, N., M. Singer-Brodowski, F. Stelzer, M. Bergmann, D. J. Lang. (2015). **Creating space for change: Real-world laboratories for sustainability transformations.** The case of Baden-Württemberg. GAIA 24/4: 281–283.
- UN-Habitat. (2016). **SDG Goal 11: Monitoring Framework, a guide to assist national and local governments,** UNHabitat, Nairobi
- Wijitbusaba Ann Marome. (2017). **A Knowledge Assessment on Sustainable Cities in Thailand** Eco Industry Research and Training Center Faculty of Environment and Resource Studies, Mahidol University, Salaya Campus, Nakornpathom.